

Талапкерлердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

1 Сұхбаттың мақсаты мен міндеттері

Мақсаты – университет түлектерінің магистратурада оқу барысында алған білімдерін тексеру және бағалау. 8D01101 – «Педагогика және психология» білім беру бағдарламасы бойынша докторантура жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесінің жалғасы болып табылады және оқытудың осы бағыты бойынша магистратураның оқу жоспарында көзделген пәндерді білуге негізделген.

Сұхбаттың мақсаты – дайындығы жоғары талапкерлерді анықтау үшін докторантураға түсетіндердің білім деңгейін және оқуға ынтасын анықтау.

Сұхбаттың мақсаттары:

- оқу саласына қатысты мәселелер бойынша үміткерлердің құзыреттерін анықтау;
- оқуға және одан әрі кәсіби қызметке мотивацияны анықтау.

8D01101 – «Педагогика және психология» білім беру бағдарламасы бойынша PhD докторанттарды дайындаудың негізгі міндеттері мыналар болып табылады:

- оқу саласына қатысты мәселелер бойынша үміткерлердің құзыреттіліктерінің даму деңгейін анықтау;

- оқуға және одан әрі кәсіби іс-әрекетке мотивация дәрежесін анықтау;

- жалпы кәсіптік мәдениеті, оның ішінде қарым-қатынас мәдениеті жоғары, азаматтық ұстанымы бар, заманауи ғылыми-тәжірибелік мәселелерді тұжырымдауға және шешуге қабілетті, жоғары оқу орындарында сабақ беретін, табысты жүзеге асыра алатын мамандарды кәсіби даярлауға дайындығын анықтау, ғылыми-зерттеу, өндірістік, ұйымдастыру және басқару қызметін жүзеге асырады.

Докторантураның жалпы құзыреттері:

білуі: жаһандану және интернационалдану жағдайындағы отандық ғылымның қазіргі тенденциялары, бағыттары мен даму заңдылықтары; ғылыми білімнің әдіснамасы; тиісті саладағы әлемдік және қазақстандық ғылымның жетістіктері.

істей алуы керек: ғылыми зерттеу процесін ұйымдастыру, жоспарлау және жүзеге асыру; зерттеу саласы бойынша әртүрлі теориялық тұжырымдамаларды талдау, бағалау және салыстыру және қорытынды жасау; әртүрлі көздерден алынған ақпаратты талдау және өңдеу; қазіргі заманғы теориялар мен талдау әдістеріне негізделген дербес ғылыми зерттеулер жүргізу; одан әрі кәсіби дамуын жоспарлай алу.

дағдылары болуы керек: әртүрлі ғылыми теориялар мен идеяларды сыни талдау, бағалау және салыстыру; аналитикалық және эксперименттік ғылыми қызмет; зерттеу нәтижелерін жоспарлау және болжау; халықаралық ғылыми форумдарда, конференцияларда және семинарларда көпшілік алдында сөз сөйлеу; ғылыми жазу және ғылыми коммуникация; заманауи ақпараттық және инновациялық технологияларды пайдалана отырып, патенттік іздеулер мен ғылыми ақпаратты жүргізу.

құзыретті болуы: ақпарат ағынының жедел жаңартылуы мен өсуі жағдайында ғылыми және ғылыми-педагогикалық қызмет саласында; теориялық және эксперименттік ғылыми зерттеулер жүргізуде; ғылыми зерттеулерде теориялық және қолданбалы мәселелерді қою және шешуде; үздіксіз кәсіби өсуді қамтамасыз етуде.

1 Сұхбат формасы мен ұйымдастырылуы

Сұхбат өткізу формасы ауызша. Сұхбат үшін жалпы ұпай саны – 30. Бағалау критерийлері бойынша ұпайларды бөлу төменде көрсетілген.

Сұхбатты 8D01101 – «Педагогика және психология» білім беру бағдарламасы бойынша тиісті бейіні бойынша философия докторы (PhD) дәрежесі бар профессорлық-оқытушылар құрамы арасынан құрылған емтихан комиссиясы өткізеді. Емтихан

комиссиясының құрамы оның төрағасын көрсете отырып, университет басшылығының бұйрығымен бекітіледі.

Әңгімелесудің қорытынды баллы ауызша жауаптың әрбір критерийі бойынша дескрипторларға сәйкестігі бағаланатын ұпайлардың қосындысы болып табылады және 30 баллдан аспауы керек.

Әңгімелесу нәтижелері емтихан комиссиясы отырысының хаттамасымен ресімделеді және отырыс өткізілетін күні жарияланады.

Комиссия талапкерлердің теориялық және практикалық даярлығы деңгейінің белгіленген міндетті стандарттарға сәйкестігін, жалпы кәсіптік пәндер бойынша білімнің, дағдының және практикалық дағдылардың нақты деңгейін, жауаптардың логикасы мен дәлелділігін, ғылыми қызметке деген ынтасы мен қызығушылығын, ғылыми прогресс және ғылыми жұмыс тәжірибесі.

2. Сұхбатты бағалау критерийлері

№	Критерийлер	Дескрипторлар	Балл
1	Уәжділік	Таңдалған ББ бойынша докторантурада оқу және белгілі бір ЖОО-ға түсу себептерін дәлелдеу. Оқу аяқталғаннан кейін кәсіби және тұлғалық өсу перспективаларын пайымдау.	5
2	Зерттеу құзыреттілігі	Нақты пәндік салада ғылыми-зерттеу қызметіне қажетті зерттеу дағдылары мен тәжірибесін меңгеру.	10
3	Креативтілік	Ойлаудың стандартты еместігі, мәселелерді, ахуалдық міндеттерді шешудің шығармашылық және баламалы тәсілдері.	10
4	Коммуникативтілік	Өз көзқарасын қысқаша, репрезентативті, қисынды, дәлелді баяндай білу, қорытындылар мен қорытындылар жасай білу. Тілдерді меңгеру.	5
Максималды ұпайлар			30

3 Сұхбатқа арналған тақырыптар мен сұрақтардың шамамен тізімі

(тәжірибелік мысалдармен растай отырып, қорытындыларыңызды негіздеңіз)

- 1 Диссертациялық зерттеудің болжамды тақырыбы
- 2 Педагогика және Психология бағыты бойынша таңдалған тақырыптың өзектілігі
- 3 Педагогика және психология саласындағы Сіздің ғылыми мүдделеріңіз
- 4 Педагогика және психология саласындағы PhD дәрежесін алуға сіздің уәжіңіз
- 5 Қазақстандағы білім беруді дамытудың қазіргі заманғы үрдістерін сипаттаңыз
- 6 Кәсіби және жеке дамуға, сондай-ақ өзін-өзі тану және өздігінен білім алу процесіне сипаттама беріңіз
- 7 Педагогикалық этиканы, оның тәрбиелік-қалыптастырушы рөлін сипаттаңыз.
- 8 Білім беру және оқыту теориясына сипаттама беріңіз
- 9 Оқыту функцияларын, оларды қазіргі заманғы дидактикада іске асыру тәсілдерінің алуан түрлілігін сипаттаңыз.
- 10 Оқытуды ұйымдастыру нысандарын, олардың түрлерінің әртүрлілігін сипаттаңыз.
- 11 Оқытудың қазіргі заманғы технологияларын сипаттаңыз.

12 Қазіргі заманғы жоғары білім берудегі жобалық және инновациялық қызметті сипаттаңыз.

13 Ақпараттық және проблемалық оқыту арқылы сыни ойлауды дамыту рөлін анықтаңыз.

14 Қазіргі қоғамдағы психологиялық-педагогикалық ғылымның рөлі

15 Жоғары рейтингтік журналдардағы жарияланымдардың табыстылығы неде?

16 Эксперименттік зерттеулердің нәтижелерін өңдеу

17 Теориялық зерттеулер. Теориялық зерттеудің міндеттері мен әдістері.

18 Ғылыми-зерттеу жұмысының кезеңдері.

19 Ғылыми зерттеудің объектісі мен мәні. Қолданбалы және іргелі зерттеулер.

20 Зерттеу тақырыбын әзірлеу. Зерттеу мәнінің сипаттамасы. Негізгі сұрақтарды реферативтік баяндау.

21 Эксперименттік зерттеулер. Эксперименттің жіктелуі, типтері мен міндеттері

22 Қазақстанда педагогика ғылымын дамытудың проблемалары мен перспективалары

23 Экспериментте гипотезаны қоюдың рөлі

24 Психологиялық-педагогикалық ғылымдағы статистикалық зерттеу әдістерінің мәні

25 Педагог-психолог тұлғасының кәсіби дамуын сипаттаңыз

26 Тұлғаның өзін-өзі жетілдіру жолдары мен тәсілдерін сипаттаңыз. Тұлғаның өмірлік жолын құру.

27 ХХІ ғасырдың негізгі құзыреті мен дағдыларын сипаттаңыз.

28 Жоғары білім беру жүйесіндегі жобалау алгоритмін сипаттаңыз

29 Аралас оқыту технологияларын сипаттаңыз

30 Білім беру жүйесін басқарудың қазіргі заманғы парадигмалары мен құндылықтарын сипаттаңыз.

31 Қазіргі заманғы педагогикада оқытудың дәстүрлі және дәстүрлі емес түрлерін сипаттаңыз.

32 Жеке тұлғаның жеке-типологиялық ерекшеліктеріне талдау жасаңыз

33 Өмірдің мәні мен кәсіби өзін-өзі айқындаудың психологиясын сипаттаңыз

34 Лонгитюдтік зерттеулердің салыстырмалы талдауының мазмұнына сипаттама беру

35 Психологиядағы заманауи үрдістерге сипаттама беріңіз. Олар практикалық психологияға қалай әсер ете алады?

36 Инклюзивті білімді сипаттаңыз? Оның негізгі принциптері қандай?

37 Баланың психикалық дамуының негізгі кезеңдерінің сипаттамасын беріңізші? Бұған қандай факторлар әсер етеді?

38 Негізгі когнитивтік процестерді және олардың оқытудағы рөлін сипаттаңыз?

39 Эмоционалдық интеллект оқу процесіне және білім беру ортасындағы өзара іс-қимылға қалай әсер ететінін сипаттаңыз?

40 Студенттердің психологиялық әл-ауқатының негізгі аспектілерін сипаттаңыз және оны қалай қолдауға болады?

41 Тұлғаның дамуын зерттеуде когнитивтік тәсілді сипаттаңыз

42 Зерттеудің сандық және сапалық әдістерін сипаттаңыз

43 Педагогикалық және психологиялық ғылымдағы қазіргі заманғы үрдістерді сипаттаңыз. Олар сіздің зерттеу жұмыстарыңызға қалай әсер етеді?

44 Педагогика мен психологияда зерттеулер жүргізу кезінде сақталуы тиіс негізгі этикалық қағидаттарға сипаттама беріңізші?

45 Психологияның негізгі мектептері мен бағыттарын сипаттаңыз. Олардың негізгі айырмашылықтары неде?

46 Психологияда қолданылатын зерттеу әдістерін сипаттаңыз? Олардың артықшылықтары мен кемшіліктері қандай?

47 Қоршаған ортаның баланың психологиялық дамуына әсеріне сипаттама беріңіз.

48 Топтық динамиканың негізгі қағидаттарын сипаттаңыз. Топ жеке мінез-құлыққа қалай әсер етеді?

49 Әлеуметтік стереотиптер мен адамдарды қабылдаудың өзара байланысын көрсетіңіз.

50 Психологиялық зерттеулердегі статистикалық әдістер: негізгі ұғымдар және қолдану аясы.

51 Жеке тұлғаның санатын психологиялық түсіндіруге сипаттама беріңіз. Тұлғаның құрылымы және жеке қасиеттерінің тұрақтылығы, тұлғаның функциялары.

52 Тұлғаның қалыптасуы мен тұлғаның қалыптасу критерийлерін сипаттаңыз. Тұлғаның қалыптасу механизмдері.

Әдебиеттер

Негізгі:

1 Ахметова Г.К., Исаева З.А. Педагогика (для магистратуры). – Алматы : Қазақ университеті, – 2006.

2 Асанов Ж. Педагогиканың ғылыми-зерттеу әдістері: Оқу құралы. – Астана, – 2015.

3 Есекешова М. Ғылыми - педагогикалық зерттеу негіздері: Оқу құралы. – Астана, – 2018.

4 Әлқожаева Н.С. Ғылыми педагогикалық зерттеулердің негіздері: Оқу құралы. – Алматы, – 2019.

5 Жиенбаева С.Н. Педагогикалық ғылыми зерттеу теориясы мен әдістемесі: Оқу құралы. – Алматы, – 2021.

6 Ерментаева А.Р. Жоғары мектеп психологиясы: Оқулық. – Алматы: ЖСШ РПБК «Дәуір», 2012 — 492 б.

7 Даринская Л.А., Молодцова Г.И., Даутова О.Б., Игнатьева Е.Ю., Оськина А.Н. Педагогика высшей школы // Учебник. – 2024 г. – 194 с.

8 Овсянникова О. А. Психология и педагогика высшей школы: учебное пособие для вузов / О. А. Овсянникова. – 3-е изд., стер. – Санкт- Петербург : Лань, – 2022 – 236с. //Лань : электронно-библиотечная система – URL: <https://e.lanbook.com/book/197720>.

9 Технология профессионально-ориентированного обучения в высшей школе : учебное пособие / П. И. Образцов, А. И. Уман, М. Я. Виленский ; редакция В. А. Сластенина. – 3-е изд., испр. и доп. – Москва : Юрайт, – 2022. – 258 с. // Образовательная платформа Юрайт [сайт]. – URL:<https://urait.ru/bcode/492288>.

10 Белых А.С. Педагогика высшей школы // Учебное пособие. – Луганск, – 2018.

11 Андреева Э.В., Качуровский В.И. Педагогика высшей школы. Сборник заданий [Электронный ресурс]: Учеб.-метод. пособие / Э. В. Андреева, В. И. Качуровский; Перм. гос. нац. исслед. ун-т. – Электрон. дан. – Пермь, – 2019.

12 Волкова М.А. Педагогика высшей школы // Учебное пособие.– Челябинск, – 2018.

13 Советова З.С. Ғылыми зерттеу негіздері және академиялық жазылым: барлық білім беру бағдарламалары тобында оқитын студенттерге арналған оқу құралы . – Алматы, 2022.

14 Мандель Б.Р. Методика преподавания педагогики в современном высшем учебном заведении: учебное пособие для обучающихся в магистратуре. – М.; Берлин, – 2018.

- 15 Губайдуллина Г.Н. Методика преподавания педагогики // Учебное пособие. – Усть-Каменогорск, – 2020.
- 16 Антология педагогической мысли Казахстана. / Сост. К.Б. Жарикбаев, С.К. Калиев. – Алматы. – Рауан, – 2005. – 512 с.
- 17 Степанишин В.В., Кондратов Г.В., Жариков А.М. Научное исследование. Подготовка научно-исследовательской работы // Учебно- методическое пособие – М., – 2021.
- 18 Таубаева, Ш. Педагогикалық зерттеулердің әдіснамасы мен әдістері [Мәтін]: оқулық / Ш. Таубаева. – Алматы : Қазақ университеті, – 2023. – 360 б.
- 19 Болтаева, Ә.М. Психологиялық ғылыми зерттеулерді ұйымдастыру [Мәтін]: оқу құралы / Ә.М. Болтаева. – Алматы: Қазақ университеті. – 2023. – 164 б.
- 20 Советова З.С. Ғылыми зерттеу негіздері және академиялық жазылым: барлық білім беру бағдарламалары тобында оқитын студенттерге арналған оқу құралы . – Алматы, 2022.
- 21 Бабанский Ю.К., Ильина Т.А., Жантеева З.У. Педагогика высшей школы. – Алма-Ата: Мектеп, –1989.

Қосымша:

- 1 Афонин, И.Д. Психология и педагогика высшей школы / И.Д. Афонин, А.И. Афонин. – М. : Руснайс, – 2018. – 256 с.
- 2 Джуринский А.Н. Развитие образования в современном мире: Учебное пособие для студентов вузов. – М. : ВЛАДОС-ПРЕСС, – 2004.
- 3 Коджаспирова Г.М. История образования и педагогической мысли: Таблицы, схемы, опорные конспекты. – М. : ВЛАДОС-ПРЕСС, – 2005.
- 4 Мынбаева А.К., Садвакасова З.М. Инновационные методы обучения, или Как интересно преподавать: Учебное пособие. – Алматы : АГУ им. Абая, – 2007.
- 5 Основы педагогики и психологии высшей школы //Под ред. Петровского А.В./ – М., – 1986.
- 6 Педагогика профессионального образования //Под ред. Сластенина В.А. / – М. : Академия, – 2004.
- 7 «Основы кредитной системы обучения в Казахстане» //Под общей ред. Кулекеева Ж.А., Гамарника Г.Н., Абдрасилова Б.С. – Алматы : «Қазақ университеті», – 2004.
- 8 Пидкасистый П.И., Фридман Л.М., Горунов М.Г. Психолого-дидактический справочник преподавателя высшей школы. – М., – 1999.
- 9 Садыков Т.С., Абылкасымова А.Е. Дидактические основы образования в высшей школе: Учебное пособие. – Алматы : РИК Казахской академии образования им. И. Алтынсарина, – 2000.
- 10 Столяренко, Л.Д. Психология и педагогика высшей школы: Учебник / Л.Д.Д Столяренко. – Рн/Д: Феникс, – 2014. – 336 с.
- 11 Хмель Н.Д. Теория и технология реализации целостного педагогического процесса. – Алматы : АГУ им. Абая, – 2001.